

INSCHRYVINGSPRYS

Voorop betaelbaar van vier tot vier maanden.

Voor de Stad fr. 1-50
Voor den buiten „ 1-75
Voor 't vreemde „ 2-25
Per maand voor de stad alleen . . . 0-58

HET WERKVERBOND

BEKENDMAKINGEN

De bekenkmakingen betalen 10 centim den drukregel. Gewoone voorwaarden voor de Notarissen, Ambtenaren, enz.

Prys van een nummer 10 Centimen.

Volksblad voor Handel en Nyverheid, Stielen en Ambachten.

VERSCHYNT EEN MAEL IN DE WEEK: DE ZATERDAG.

Brieven, Bekendmakingen en alle hoegenaemde Artikels ten langsten Donderdag noon, vragtorty toe te zenden: in den Estaminet den PRÉ-AUX-CLERCS, by het Groot-Vleeschhuis, 24, te Gent. — Men kan zich Abonneren op bovengemeld adres en op alle Postbureelen.

YZERENWEGEN. — VERTREKUREN.

NOVEMBER 1861.

De Konvoijen met een * gelykend, zyn Expresstreinen van eerste klas, degene met ** van eerste en tweede klas.

Brussel, langs Mechelen . . . 3-00 8-55**
Brussel, langs Denderleeuw . . 7-00 11-50 2-20 5-00 7-40
Mechelen, Antwerpen . . . 5-00 8-55** 11-50 2-20 3-00 7-40** Mechel.
Lier 5-00 2-20
Dendermonde 3-00 7-00 8-55** 11-50 2-20 5-00
Aelst 7-00 11-50 2-20 5-00 7-40

Lokeren 3-00 7-00 11-50 3-00
Nin., Geerardshb. Less., Aeth. 7-00 1-25 langs Doornik, 3-00
Brugge, Oostende 6-15 9-15 1-50 3-05* 7-00
Kortryk, Moskr., doorn., Ryss. 6-00 9-20 1-25 3-10 7-10
douai, Atrecht, Amiens, Parys. 6-00 9-20* 1-25* 3-10
Kales 6-00 9-20 1-25 7-10
Bergen, Quievrain 7-00 1-25 langs doornik, 3-00
Manage, Charleroi, Namen . . 7-00 1-25 langs doornik, 3-00
Leuven, Thienen, Luik, Verv. 3-00 8-55* 11-50 2-20 5-00 Thien. 7-40**
Landen 3-00 8-55* 11-50 2-20
Keulen, Aken 3-00 8-55* 11-45 Aken 7-40*
Gladb., duss., Cref. Ruhrort . 8-35*

LAND VAN WAES.

Van Gent naer Antwerpen . . 6-20 9-00** 10-20 2-45** 3-30
Van Antwerpen naer Gent . . 6-30 8-50** 10-50 3-0** 6-00

ECCLOO.

Van Gent naer Eccloo . . . 8-35 2-30 8-00
Van Eccloo naer Gent . . . 7-00 12-13 5-00

VAN GENT, LANGS AUDENAERDE, OP SAINT GHISLAIN.

Van Gent, langs Audenaerde, naer St. Ghislain. . 6-25 9-30 1-55 7-40
Van St. Ghislain, langs Audenaerde, naer Gent. . 5-20 7-00 11-00 3-50

STAETKUNDIG OVERZICHT DER WEEK.

Het ministerie is herplacard. De heer Rogier heeft den schepter nedergelegd als hoofd-minister, en de heer Frère, die zyn ontslag had gegeven, keert terug als minister der financiën en voorzitter van den Ministerraad.

De heeren Chazal, Tiesch en Vander Stichelen blyven ministers van oorlog, justicie en openbare werken, en, zoo als wy het verleden zondag aankondigden, is de heer Alfons Van den Peereboom, lid der Kamer en burgemeester der stad Ypere, benoemd tot minister van binnenlandsche zaken in plaats van den heer Rogier, die minister der buitenlandsche zaken wordt.

De heer De Vrière, die minister der buitenlandsche zaken was, heeft zyn ontslag gegeven. Er is maer één persoon verwisseld in het kabinet; doch naer men ze t, zal er eene verandering in de politiek komen, welke nu naer den wil van den hoofdminister Frère zal moeten draejen.

Het Werkverbond zal, volgens zyn program onpartydig blyven in alle persoonlijkke kwestien; maer onbeschoemd en gansch onafhankelyk de daden en werken van het Landsbestuur beoordeelen, hetzy zich dit liberael of katholiek moge noemen.

Wy zullen eerst eens zien, wat het Ministerie en de Volks-vertegenwoordigers zullen doen ter gunste der werkende klassen, ter bevordering van onze nyverheid en koophandel.

Wy zullen naspeuren, of zy hunne kostelyken tyd in de Kamers wederom zullen verspelen met nuttelooze vruchteloos en hatelyke politieke party-twisten; ofwel dat ze de belangen van land en volk volgens pligt ter herte zullen nemen.

Ook zyn wy begeerig om zien, of in de Troonrede, welke het program van het nieuwe Ministerie moet ontwikkelen, spraek zal zyn over de verbetering van het lot der werkende klassen; over de schreuwende duerte der levensmiddelen.

Zie daer, waerop het Werkverbond byzonderlyk letten zal.

In afwachting, deelen wy hier een artikel mede uit de Gazette van Gent, in hetwelke onze belangen als Vlamingen worden besproken, en vereenigen ons geheel en al met de daerin uitgedrukte beschouwingen en wenschen.

Men verwacht zich in de Kamer een der hardnekkigste worstelingen tusschen liberael en katholiek, waer van onze Kamers nog getuige zullen zyn geweest.

Laet ons veronderstellen dat het programma, door de brusselsche dagbladen gegeven, ten naesten by echt zy, en dit moet het wezen, wil het liberael ministerie de verdeeldheid doen ophouden in de liberale gezindheid, die ontevreden is over den lamen gang dien het kabinet Rogier op het terrein der grondbeginselen toonde; — laet ons ook veronderstellen dat de minderheid een tegen-programma

zal aennemen, om de belangen der katholieke denkwijze met kracht en eenheid te verdedigen. Maer zal er dan immer maer alleen spraek zyn van toernooijen over liberael en katholiek, en zal men dan altoos die verhevene kwestie van kant smyten, waerop liberael en katholiek nogtans zoo wel zonden kunnen overeenkomen — zal men dan eeuwig de Vlaemsche kwestie uit alle politieke programma's bannen?

By elke kiezing, krygen wy van de kandidaten de schoonste beloften; zy vinden in de eischen der Vlamingen veel gegronde; maer als zy op het parlaments-paerd zitten, vergeten zy maer al te dikwyls dat zy zich van den vlaemschen stygbengel bediend hebben. Vele volksvertegenwoordigers (men vergeve ons de vergelyking) gelyken een mnggen, die in hunne lokaliteit nog al eens stout durven opvliegen, maer die te Brussel, rond de ministeriele kaers fladderende, zich de vlaemsche vleugels laten afbranden. Zal in dezen zittyd wederom geen ernstig woord over de vlaemsche kwestie gesproken worden? Wie weet!

Nogtans, ware de gelegenheid beter dan ooit. Er is eene verandering in het hooger bestuur gekomen, die niet zonder beduidenis is. De heer Rogier, de laatste vertegenwoordiger in het kabinet van de anti-vlaemsche denkbeelden van 1830, is op den achtergrond geschoven, en in zyne plaats is een Vlaming gekomen, dien men ons verzekert met nog al goede inzichten jegens het vlaemsch bezield te zyn.

Zou er dan niemand zyn, die den heer minister Van den Peereboom zou kunnen betoogen, dat de herstelling van de grieven der Vlamingen kan gebeuren, zonder eenigen schok aan het landsgebouw toe te brengen: die hem zou kunnen overtuigen, hoe veel onregtvaardigheid er voor zyne vlaemsche landgenooten bestaat in het schier uitsluitelyk gebruik van de fransche taal, en van hoe veel voordelen en regten zy hierdoor verstoken blyven?

Indien er eene hervorming is, die een minister zou populair maken, dan is het wel die waerby het gebruik der talen zou geregeld worden. De zaak is minder moeiljk dan men denkt; men beslisse enkel, dat binnen een bepaeld getal jaren alle persoon, die een openbaer ambt wil bekleeden, de twee landstalen zal moeten kennen, en dan zal de grondslag der wezentlyke gelykheid, zoo als de Grondwet het vergt, gelegd zyn; meer vragen wy niet, en de gegrondheid en regtvaardigheid dier vraag zou niemand durven loochenen.

Dit zou het uitgangspunt moeten wezen voor den volksvertegenwoordiger, die ernstig de vlaemsche kwestie in het Parlement zou willen vooruitzetten; — alle andere poogingen zyn paei-middels, waermede men ons de oogen verblindt en de zaak achteruit schuift. Wy hebben genoeg aan kruiskens, subsidiën en haute sollicitude; wy spotten met de gunst om ook al iets uit de kas van den Staet of uit

de juweel-doos van den Koning te krygen; — wat wy willen, is ons Volksregt, en het einde der walsche overheersching

ITALJAENSCHIE ZAKEN.

In de diplomatische wereld wordt nu veel gesproken over het plan om Venetie te verruilen tegen eenige oostersche gewesten, die zich thans willen vry vechten van het Opperleerheerschap des Sultans van Turkey.

Het Romeinsche vraagstuk is voor onbepaelden tyd verschoven. Generael de Goyon is opzettelyk naer Parys ontboden, ten einde zich met den Keizer te verstaen over zyne gemeenschappelyke handeling met den franschen gezant de Lavalette.

De fransche regering, met inzicht om den Italianen voldoening te schenken, zonder dat de europische vrede gestoord worde, zou derhalve bereids onderhandelingen hebben doen aanknoopen met het Weener kabinet, ten einde dit te overhalen tot de verruiling eener provincie, welke bezit voor Oostenryk zoo gevaerlyk als kostbaer in geld is.

Luidens loopende geruchten, zou L. Napoleon in zyn plan versterkt zyn geworden door de woorden des Konings van Pruisen te Compiègne, en aldus de hoop voeden dat Pruisen, en welligt ook Rusland, hunne toestemming aan dat plan zonden geven. Ook Engeland zou niet ongeneigd zyn, het ontwerp der verruiling van Venetie te ondersteunen.

Wat echter den voornaemsten belanghebbende, Oostenryk, betreft, men geloof tot heden geenszins, dat Keizer Frans-Jozef, tot welken prys ook, afstand zal willen doen van zyne venetiaensche bezittingen.

In Polen en Hongarie is de toestand nog onrustwekkender geworden.

Uit Ragusa wordt berigt dat de opstandelingen in de stad Schumla de huizen der Turken in brand steken.

Talryke inwoners hebben de vlagt genomen naer Trebigno, of op oostenryksch grondgebied.

NEERLAEG DER TURKEN.

Uit Cattaro wordt van eergister gemeld, dat Omer-Pacha door de opstandelingen verslagen is in de berg-engten van Piva, en dat zyn leger daerby ontzaggelyke verliezen ondergaen heeft.

De opperbevelhebber zou, met den overschot zynen strydmagt, de wyk hebben genomen in het klooster der stad, alwaer de opstandelingen hem belegeren.

HET VERZOEKSCHRIFT

TEGEN DE OPKOOPERY.

Een verzoekschrift aan de Kamers, waerin wettelyke maetregels gevraagd werden tegen de opkoopery der levensmiddelen, is dezer dagen in de werkende

EEN BLOEIJD ROOSKEN IN 'T GROENE WOOD.

1ste Vervolg.

Roojsje beantwoordde geheel en al aan haren bloemryken naam. Als het frisch en bloeiende lentebloemken, zoo gloorde het bloesje op hare wangen, nog met het waes der onschuld bedekt, en versierd met een paar bruine oogen, welke breedte en schitterende blik, hoe zedig en maegdelyk, wel in staet was het hoofd te doen draejen van een meer bedaerd jongman, dan onze jager zulks ware. De blonde hairen krulden, zonder medehulp van papiljotten, langs haren slanken hals, terwyl geheel haer lichaamsvorm welgemaakt en van een ryzige gestalte, in een woord, gelyk was aan diengenen, waermede wy nog hedendaags onze vlaemsche meisjes, als zooveel kleurige bloemen in welige hoven, zien pryken.

Doch niet alleen die schoone gestalte en dat bevallig gelaet veroorzaakten Lodewyk's ontroering; maer de zoete klank der stemme, die de woorden «zeer wel, lieve moeder» had uitgesproken, overtuigde hem volkomen, dat ditzelfde engelschting maegdje de betooverende luchtgeest was, wier zilveren toonen straks zoo welluidend door het kreupelboschje gilden.

Onderwyl Roojsje hare bezigheid in den kelder verrigtte, en de jager zich eenigszins had kunnen herstellen, vroeg hy eindelyk, zoo min verward mogelyk, met zachtere stem:

— «En dat beminnelyk meisje is uwe dochter?»

— «Wy beiden behandelten haer als zoodanig, was 't antwoord en zy verkeert in den zoeten waen, dat wy hare ouders zyn; doch tot onzen innigen spyt, is zulks niet alzo. Pas tweejarig kind zynde, werd ze my toevertrouwd door een myner beste vrienden, een weduwe, naer, die als hopman optr' te tegen de Franchen, by onzen vermaerden

veldslag der «Gulden Sporen» te Groeninghe; by Kortryk, waer hy aen het hoofd zynen dapperen als vaderlandsch held sneuvelde. Ons echtverbond door geene kinderen gezegend ziende, hebben wy het zyne met liefde opgevoed als ons eigen.»

— «En hoe was de naam van dien hopman. Had hy dan geene bloedverwanten, en vroeg gy naderhand geen pensioen voor die edele nalatenschap eens braven?»

— «Zyn naem was Geeraard van Gelder, en, door een byzonder spel van het toeval, is dit juist ook de myne.»

Geboortig van de Rynovers, had hy vrywillig dienst genomen in het vryheidlievend Vlaenderen, en bragt het door moed en kunde zoo verre, binnen den tyd van zes jaren tot officier en hopman bevorderd te worden. Ik leerde hem kennen te Brugge, alwaer ik gedurende eenige jaren by mynen oom, een graenhandelaer, in diens stiel werd opgevoed, en knoopte vervolgens met myn naemgenoot eene innige vriendschap aan. Zyne vrouw overleed jeugdig in die stad; doch van zyne overige familie is my 't minste niet bekend. Wat nu het jaergeld van den graefbetreft, zulks hebben wy niet nodig. Wy zyn, goddank, tamelyk wel door den hemel bedeed, tydens ik handel in granen dreef, en nu zoo gelukkig, met onze spaerpenningen hier vergeten en vernoegd te kunnen leven: ook zal Roojsje, hoop ik, nooit van een ander iets behoeven. Het land zucht overigens ook reeds genoeg onder het juk der drukkende belastingen, welke onze verkristende graef hetzelfde afperst, ter betaling zynen dollen feesten en slemppartijen dan dat ik deszelfs opbrengsten nog zou willen vermeerdereen.»

Lodewyk beet zich op de lippen, by deze zoo eenvoudige rondhorstige als welverdiende hekeling, welke hy welligt, in elke andere omstandigheid, niet straffeloos zoude geduld hebben. Nog wilde hy zyne ondervraging voortzetten, toen Roojsje met de zindelyk afgewreven en gevulde bierkroes opwaerts kwam. De huisheer legde zyn vinger op den mond, en Lodewyk moest zich derhalve met de gegevene inlichtingen te vreden stellen. Dewyl Roojsje slechts drie glazen vulde, verschaftte hem dit de gewenschte gelegenheid van onderwerp te veranderen, en hy zeide:

— «Welnu, mama! ik ben wel stout, voor een vreemden gast, zulks te vragen; doch zoude het niet geoorloofd zyn, dat uwe lieflijke dochter Roza een glaasje met ons dronke?»

— «Van harte gaerne,» antwoordde de huisvrouw, «geen vermaak uoch uitspanning genieten wy, waer van ons Roojsje verstoken blyft.»

— «Nu plaetste men zich, hoezeer het reeds laet wierde, rond de tafel, en waerschyndlyk had de weelderige graef sedert lange zoo smakelyk niet geavondmaeld, als hier met deze malsche, sappige hesp, bevocht door de aangenaemsten gerstendrank: besten bruinen, welke reeds sedert een viertal jaren in een roodenwynvat op het moer geteerd had, en slechts by feesten of byzondere gasteryen werd aengesproken.»

Onder dit bedryf, en opgewekt door de guetige kwinkslagen van hun onverwachten bezoeker, was ook Roojsje vrymoediger geworden. Van tyd tot tyd sloeg zy hare oogen naer den vrolyken jager, wiens syngedroefte en nog jeugdige gelaetstrekken, nu eenigzins ontgoid door de gezonde lichaamsbeweging, hem inderdaad een bekoorlyken aanblik schofken. Zyne edele en fiere houding, zyne geheel en al onderscheiden manier van spreken en handelen maakten buitengemeen indruk op het argeloos meisje, dat hier, als in een stil klooster, opgevoed, hyne geene andere vreemdelingen nog zag, dan eenige zeldzaam overkomende neefs en nichten, waerby tweemaal 's jaers de dansende boeren en boerinneken, als zy haren pleegvader naer Beveren verzelde ter viering van het parochiefeest.

Al spoedig werden de gesprekken levendiger, onder het hervullen der bierkan, en heer van Gelder was zoodanig wel in zyn schik door den lo, welken zyn gastvriend hem afwisselend toezwaide over zyne lekken hespen en zyn krachtig oud bier, doch vooral wegens hunne bekoorlyke dochter, over wier voorbeeldige opvoeding de sluwe jager de verbeugde moeder behendig wist te vleien, dat hy met algemeene toestemming verzoekt werd, hun de eer te bewyzen dien nacht aldaer te blyven huisvesten.

Hoe zeer schynbaer eerst weigerend, voldeed Lodewyk, zoo men wel denken kan, met de grootste vrede aan deze uitnodiging, welke juist

klasse en de burgery verspreid geworden. Die petitie is sterk geheld en afgekeurd geweest, op grond dat zy inbreuk zou maken op de vryheid van den koophandel. Het verzoekschrift heeft inderdaad het gebrek dat het slecht opgesteld is, aangezien daarin, in algemeene bewoordingen, eene wet wordt gevraagd tegen de opkoopers van granen en levensmiddelen, zonder te bepalen tegen welk slach.

Znlke wet zou niet alleen strydig zyn met onze Grondwet en vryheid van koophandel, maar insgelyks hoogst nadeelig. Immers het is gekend dat ons land, zelfs in gewoone goede oogstjaren, meer dan een half miljoen hektoliters graen te weinig opbrengt, om de bevolking te voeden. Wat zou er dan gebeuren, ingeval onze groote graenhandelaers en kooplieden geene vreemde granen en ryst uit den Oosten en Amerika deden halen, om in het tekort te voorzien? De gevolgen daarvan zouden wezen, dat er regelmatig in een deel des lands, of onder een deel der bevolking, een hongersnood zou ontstaan.

De opkoopery, tegen dewelke men beperkende maatregelen vraegt, is geenszins de gewoone koophandel.

In vorige artikels, hebben wy het volk ook reeds onder het oog gebragt, hoe dom en onregiueverdig het is de boeren en bakkers te plunderen voor de duerte des broods, aangezien de boer natuerlyk zoo veel geld voor zyne produkten tracht te krygen als mogelyk is, en de bakker zelf, even als de verbruiker, wenscht naer goedkoop graen, ten einde goedkoop brood te kunnen leveren. Neen! de ambachts- en werklieden, de kleine burgery vragen geene wetten tegen den eerlyken handel. Zy weten het, hoe meer graen en levensmiddelen in 't land worden gebragt, hoe beterkoop zy die zullen kekomen.

Maer zy doen de volgende redenering: « de oogst, dezès jaers is in ons land en byna in alle landen der wereld goed geweest. Onze landbouwers zelven moeten bekennen dat zymer zelden zulk goed jaer in alle seizoenen gehad hebben voor de teelt hunner verschillende produkten; —

« Niettegenstaende den aankoop van Frankryk en Engeland, alwaer in sommige provinciën de oogst dezès jaers iets min heeft opgebragt, en men sterke bevoorradings doet, blyft ons land ruim voorzien van granen van alle soort en van aardappelen; —

« Dagelyks zien wy te Marseilje en Toulon, in Antwerpen, Rotterdam en Amsterdam, eene menigte schepen vol graen toekomen, welke aldaer in entrepot opgestapeld worden; hoe komt het dan, dat de granen en aardappels zoo duer blyven? »

Hiervoor moet toch eene reden bestaan, en het volk is zoo dom niet meer, om die reden niet te kunnen ontdekken.

De voornaemste oorzaken van de huidige duerte der levensmiddelen bestaan hierin:

1° Dat de granen en aardappels niet in ruimen voorraad naer de merkten worden gebragt; —

2° Dat de weinige produkten, ter merkt gebragt, nog grootendeels weg gekocht worden door opkoopers of voortverkoopers, voor dat de bakker en sommige burgers daarvan hunne benoedigdheden hebben kunnen aankopen aen den merktprys;

3° Dat de merktprysen zelven, somwylen door bedriegelyke middelen, in 't belang en met medewerking dier opkoopers, verhoogd worden; zoodanig, dat men dikwyls reeds den dag te voren het eens is over de prysen van de volgende merkt, zonder aenzien of er wat meer of min aangevoerd worde. Men heeft commissiennarissen en andere agenten, van dewelke sommigen gelast zyn de prysen door opbod te verhoogen, anderen om de aankopen te doen. Zie daer wat er heden he-

melyk gebeurt, en op welke misbruiken de werklieden de ernstige aandacht van het Staatsbestuer en der bevoegde overheid willen inroepen.

Het is immers zoo klaer als zonneschyn, in de tegenwoordigheid van den milden oogst dezès jaers, dat, by aldien die bedriegelyke streken door de opkooperspekulanten niet gepleegd wierden, onze steedsde markten ieder mael zoo ruimschoots voorzien zouden zyn van granen, aardappels, boter en andere levensmiddelen, dat de burger en werkman aen leege prysen daarvan hunnen week-voorraad zouden kunnen opdoen. De boeren hebben immers geld noodig om hunne pachten en lasten te betalen; zy moeten verkoopen, wat vroeger of wat later.

En wie zou durven beweerden, dat de opkoop in de pachthoven geene belemmering brengt aen de bevoorradings onzer markten, en by gevolg verhooging van de prysen der levensmiddelen?

Zonderling is het! Juist op den oogenblik dat de aardappels in massa gesteken werden, dat men het nieuwe, goede graen begint te dorschen, en de hoop op heternis ons toelacht, zyn de prysen van alle levensmiddelen beginnen te ryzen!

De werklieden en de burgers redeneren naervolgens hun gezond verstand, nog als volgt:

« Wy betalen rykelyk een Staatsbestuer, eene Wetgevende Kamer, Ministers, Goeverneurs, provinciale en gemeentelyke Besturen, voor dewelke wy verschiedene miljoenen francs per jaer moeten opbrengen van ons zoo zuer verdiende geld.

« Welnu! de eerste en heiligste pligt der bestuurders, der vaders van 't land, is zeker toch wel, zorg te dragen voor de algemeene belangen der inwoners, en bezonderlyk voor het talrykste deel: voor de werkers, de voortbrengers, zonder dewelken de maetschappij niet zou kunnen bestaan, en zy zelven geene reden van zyn, dus op hunne beurt geen bestaan zouden vinden.

« Hoe komt het dan, dan die bestuurders, die volksvaders, hunnen kostelyken tyd verliezen met nuttelooze politieke en party-twisten, en zoo weinig werk maken van de grootste en gewigtigste aller staetzaken: van datgeen wat in alle landen en door alle tyden, de hoogste wet moet zyn: het levens-bestaan, de voeding des volks? »

Zie daer wat niet alleen de werklieden en de burgery, maar alle verstandige menschen verlangen die het wel meenen met de algemeene belangen, met het lot der arbeidende standen, met de rust en orde der samenleving, reeds lange, en byzonderlyk op dit tydstip, zich afvragen.

En zie daer ook de grond-gedachten, welke in het verzoekschrift der Werklieden tegen de heimelyke opkoopers der granen en andere levensmiddelen op eene duidelyk een meer bepaelde wyze hadden moeten ontwikkeld worden.

Gedachten van eenen Werkman.

OVER HET BROOD.

Ik ben geen geleerde, en ken dus niet veel van politiek of *économie politique*, of hoe men dat ding wille noemen. Ik kan maer met myn gezond verstand aandachtig opmerken wat er rondom my zoo al gebeurt, en de feiten by vergelyking en door eigen ondervinding beoordeelen.

Zeer natuerlyk valt myn eerste gedacht op het brood, deze onmisbare spyze voor de voeding van myn huisgezin, voor geheel de werkende klasse, ja voor gansch de maetschappij. Het brood is een voedsel, welk schier in de geheele wereld als dagelyksche spyze genuttigd wordt.

Langs alle kanten hoort men nu sedert een paar jaren klagen over de duerte van het brood. Een ieder kan verstaen, dat dezelve voortspuit uit de duerte van het graen.

Zyn de grondstoffen duer, dan kunnen de koopwaren

die daarvan gemaakt worden, niet goedkoop zyn. De boer verkoopt zyn graen aen de hoogst mogelyke prysen; de bakker moet volgens de graenprysen den pegel van het brood berekenen.

Maer wat ik niet begryp, is, dat nog maer een tiental, achttal, ja, zestal jaren geleden, de broodprysen leeger stonden als de graenprysen aen de zelfde hoogte waren. De oude gazetten, welke ik byeen bewaerd hebt, toonen my duidelyk en onweersprekelyk dat verschil aen, welk niet te een paar centiemmen, maer tot verscheidene centen beloopt; en dit na de afschaffing der oktroi regten.

Nu hoor ik sommige lieden, die wat hooger geleerd zyn, zeggen: « Ja maer, gy vergeet dat alles duerder is geworden; de kleederstoffen, de huismeeubels, de huishuren, de koloniale waren, olie, zeep en zout en wat nog al meer. De boter en eijers zyn ook aen bestendig hooge prysen; hierom moeten niet alleen de granen, maer ook het brood, in vergelyking, insgelyks duerder zyn dan vroeger.

Voor eenen oogenblik veronderstellende, dat die redenering juist is in theorie, zoo vraag ik in pratyk: Waerom, als alles in prys verhoogt: de werktuigen en gesmeedsels; de stoffen uit de fabrieken; — de pachten der landeryen, ten gevolge van den opslag der veld-produkten; — de huishuren der propriëtarissen; — het hout en de meubelstoffen; — waerom blyft dan myn werkloon aen den zelfden prys? Waerom geniet ik, die de voedings-produkten uit den schoot der aerde help voortbrengen; — die als werktuigmaker de machienen en mekaniëken bewerk; — die in de fabrieken die stoffen spin en weef; — waerom geniet ik myn aendeel niet in die algemeene waardeverhooging?

Of is misschien de handen-arbeid geene koopwaer gelyk alle andere? Is *hy* min waard, zonder wiens medewerking de samenleving niet zou kunnen bestaan?

De geleerden antwoorden hierop: Alles hangt af van de vraag en 't aanbod. Zyn er veel werkers, dan is de loon geringer; zyn er weinig, dan klmt die.

Zeer goed. Maer er zyn nu veel granen in ons land. Door het goed lukken van eenen milden oogst, zyn alle veldvruchten, zoo wel voor de voeding van menschen als van dieren, dit jaer in overvloed gegroeid, en nogtans blyven de granen duer. Er is aanbod genoeg by de boeren, maer het graen komt niet op de markten!

Bestaan er dan, ja of neen, middelen om de wet, van de vraag en het aanbod door bedrog of geheime opkoopery, uit haer evenwigt te brengen?

De veelte brengt den goedkoop; de schaerschte de duerte. Nogmaels: waerom eten wy duer brood te midden van den overvloed?

En waerom, als alle grondstoffen en produkten, alle bewerkte voorwerpen, de pachten en huishuren in waarde ryzen; waerom blyft het werkloon aen denzelfden taks?

Kan de werkman, by die algemeene verduuring der hem noodzakelyke dingen, met zyne gewoone winsten blyven hestaen?

Zoo niet, waerom wordt zyn toestand dan niet verbeterd?

Een tweede gedacht, by gelegenheid myner bemerkingen over het brood, is de vervalsching der levensmiddelen, en vooral de industrie der rystpellen, eischensteen, mergelzand, enz.

Hierover zal ik nader myne bespiegelingen mededeelen.

Vervalsching der Levensmiddelen.

Door het volgende kan men zien, dat de vervalschers van levensmiddelen het niet gemakelyk te Brussel hebben. De korrektionele regtbank heeft er dynsdag een geheel verhoor aen gewyd. Ziet hier de namen der personen, die veroordeelingen hebben ondergaen:

1° Suzana Dhyns, te Anderlecht, tot 250 fr. boet en, in geval van niet betaling, tot 5 weken gevang.

2° Maria Rumps, te Brussel, tot 200 francs boet of 1 maand gevang.

3° Jan Willems, tot 150 francs boet of 1 maand gevang.

4° Maria Deroy, Dorethea Delet, te S. Gillis, tot 150 fr. boet of dry weken gevang en tot 6 fr. boet of twee weken gevang, om vervalschte melk verkocht te hebben, zonder dat zy wist dat zy vervalscht was.

5° Taymans, te S. Gillis, tot 200 fr. boet of dry weken gevang.

II.

« Och herder, och herderken,
Je moet u toch eens vragen,
Mach iet van u vernemen,
Ende onbegrepen sijn:
Waan comt u desen horen,
Dien overschoonen horen?
Als ic hem testmaal sach,
Doe wast die horen myn. »

III.

« Mijnheerken van Maldegheem!
Rijdt vrijlie uwer straten;
Wat baet u desen horen?
Daer leit u luttel an.
Soo ik daerop wou bliesen,
Op desen schoonen horen
Myn lamkens quamen ute
En soude wesen gram. »

IV.

« Mijnheerken van Maldegheem,
Die deed den herder bliesen;
Hy sette sijnen horen
Aen sijnen rooden mond.
Wel ses en dertig roovers
Sijn toen uit t'bosch ghesprongen,
Ghelijc de hasen loopen
Gejaghet door den hont. »

het doel was zynen welsprekendheid, en het middel moest worden ter uitvoering zynen listige plannen.

Hierin gerustgesteld, begon hy nu eerst voor goed zyne kunst en behendigheid, al zyne talenten uit te spreiden, ten einde door zyne behaeglyke spraek en vertellingen het schuldelloze meisje voorloopig eenige genegenheid in te boezemen; en maer al te gelukkig slaegde hy hierin.

Opgetogen van bewondering, luisterde zy naer zyne reisgeschiedenissen en bloemryke parysche nieuwverhalen; zy wendde de oogen hyna niet meer af van hem, die telkens zynen blik in den baren spiegelde, en langzamerhand een haer tot nu toe vreemd gevoel in haren ontrusten boezemde sluipen, als giftdruppelen in een zuiveren lelielick. Lodewyk bemerkte aldra den invloed van zyn verleidend spel, en slechts bedacht om zulks behendig voort te zetten, wendde hy het onderhoud op de steden Gent en Brugge, en kwam aldus ongemerkt op kunsten en wetenschappen, muziek en zang.

« Van zingen gesproken, ging hy voort, terwyl hy het meisje met innemend gelaeft beschouwde; om schoonen zang te hooren, behoefte men juist niet de steden te bezoeken. Alvorens het voetpad te vinden, tusschen de struiken van 't gindsche kreupelboschje, had ik het genoegen een lief avondlied te hooren zingen door eene vrouwenstem, welke veel overeenkomst had met de uwe. Waert gy misschien die onzigtbare zangeres, jufvrouw Roza? »

« Och, Mynheer, tegen zonnen-ondergang zetten wy ons gewoonlyk met ons hardner-of breiwerk in ons hofken naast de deur, en als vader en moeder soms al binnen zyn, blyf ik de zuivere avondluicht nog wat inademen, en herinner my dan van tyd tot tyd een der liedjes, welke ik vroeger hoorde zingen van myne kameraedjes. »

Zeer zedig, juffer Roosje; doch ik durf u verzoeken, dat uwe stem zoo schoon is, dat gy zoo kunstig en bevallig zingt, van u niet te moeten schamen aen een zangfeest in een prinsenhof deel te nemen. »

« Mynheer wil u wat vlejen, myn kind, » sprak de moeder, inwendig

uit stad zyn altyd goedkoop met hunne komplimenten; vooral wanneer het een jong meisje geldt. »

« Dit laatste wil ik u geenszins betwisten; mevrouw van Gelder, » hervatte de jager; « doch uwe eerste veronderstelling is niet geheel en al gegrond. Ik vlei nooit iemand, en verzekeer u nogmaels, dat uwe dochter eene byzonder aangename stem bezit; indien ik haer iets mogte verzoeken, zulks zou wezen, haer avondlied thans nog eens te herhalen. »

« Welnu, sprak heer van Gelder tot Roosje, die reeds tot achter de ooren kleurde van verlegenheid; « gy weet dat dit ook ons veel plezier zal doen. Zing nu eens uw lyfstukje, welk gy, by ons laatste kermismael, zoo wel er af bragt. Gy weet wel, het liedje welk grootmoeder zaliger u geleerd heeft. »

Hoe beschaemd dan ook, durfde Roosje toch het verzoek haers vaders niet wederstaen; en begon, na eenige verontschuldiging, doeli met eers bevedende stemme de volgende oude, vlaemsche ballade, getiteld: «

HET HEERKEN VAN MALDEGHEM.

Mijnheerken van Maldegheem
Die geet eens uit jagen,
Hy reedt al buiten Brugghe,
Daer staen drie linden breet:
Hy vander niet te jagen
Dan een herderken was cleene;
Hy moest hem spreken ane,
Al was 't hem lief of leet,

6° Agatha van Bever, te S. Gillis, tot 6 fr. boef of 1 dag gevang.

7° Barbara Vanderhoeven, te S. Gillis, tot 10 fr. boef of dry dagen gevang, om vervalschte melk te hebben verkocht zonder het te weten.

8° Frans Cralemans, te S. Gillis, tot 200 fr. boef of 1 maand gevang.

9° Elisabeth Corbisier, Karl Walraevens, Katharina Boremans, te S. Gillis, elk tot 100 fr. boef of 15 dagen gevang.

10° J. Hannaert, te Berchem, tot 100 fr. boef of tot 15 dagen gevang.

11° Jan Bantist Adriaenssens, te Elene, tot 75 fr. boef of 10 dagen gevang.

Wat schoon voorbeeld voor Gent en andere steden, alwaer de werkmans, met zynen geringen zuer gewonnen penning, nauwelyks kan bestaan; daerby nog bedrogen wordt met vervalschte levensmiddelen, Daerom wy pryzen die overheden die zulke snoode bedriegerien te keer gaen.

De bedienden, gelast met het nazien der maten en gewigten, hebben te Brussel verscheidene weegschalen en baskulen aengeslagen van kolenskoopmans, die hunne weegschalen hadden weten te schikken, dat zy den kooper voor eene kleinigheid van 25 ten honderd bestolen. In plaats van 100 kilos, gaven zy er maer 75!

Wordt zulks in Gent ook gedaan? Wy hooren er niet van, en nogtans het is genoegzaam gekend als dat er daervoor, alhier zoo als elders betaeld wordt, van de alreede te hooge belasting der bevolking, of ten ware dat het nu wat te koud ware om soortgelyke visiten te doen.

Er zyn persoonen, die aen 't hoofd willen staen van alle liefdadige werken, van alle menschevriende instellingen. Maer, och arme! zy durven 1 frank of 12 stuivers als dagloon aen hun werkvolk geven.

Wordt er eene inschryfingslyst voor den arme geopend. o! dan teekenen zy edelmoedig, al ware het voor 200 fr.

Die gifte wordt spoedig overal gekend, hoog geroemd en uitgebazuimd.

Maer, gerekend dat zy binnen het jaer voor 2000 fr. menschenzweet afgeperst hebben, doen zy dan nog geen 10 per honderd profyt?

Slorpen zy, voor hunnen eigen zak, aldus de algemeene en byzondere aelmoesen niet in?

Mogen dat brave ryken, echt kristelyke menschevrienden genoemd worden?

Neen! dat zyn mannen die het volk met zyn eigen vet smeeren, en zorg dragen hunne afpersingen onder het liefelyke masker van liefdadigheid voor te huichelen!

Wie 't schoentje pas, kan het aantrekken!

Gentsche Gevangenen.

De heer Viktor van den Broek (een Wael) de moedige publicist, heeft over eenige dagen eenen krachtvollen brief meegedeeld in het *Journal d'Anvers*, ten voordeele van de vlaemsche werklieden die nog altyd in de gevangenis zuchten. Na de gegrondheid erkend te hebben der klagten van de Vlamingen over het meesterschap van den Wael in België, weerlegt hy de beschuldiging dat de Vlamingen in dit geval den koning in het spel brengen, en scheidt zeer wyselyk den koning van de persoonen die hem omringen en die zich tusschen de gevangenen en de genade stellen. Bitter valt hy uit tegen het ministerie, dat zich om de ongelukken niet bekreunt,

«..... Vergeet niet, zegt hy, o groote heeren, dat achter die werklieden, achter de pligtige Vlamingen, die met gretigheid in hun gevang den genade-akt lezen, welke hunne waelche broeders uit den Borinage heeft vrygesteld, dat achter die Lazarussen uwer Maes- en Moezelpolitiek, er onschuldige vrouwen en kinderen zyn!!! Gedenkt dat die ongelukkigen u toeroepen, dat de opsluiting hunner mannen en vaders voor hen de ellende, de wanhoop, misschien de dood is; dat de koude aenstaende is, en zy naekt zyn, terwyl gy u verwarnt aen de prachtige kachels door het land aengestookt.

» Arme Vlamingen! schept geduld; maer dat de onrechtvaardigheden, waarvan gy de slagtoffers zyt, uw oordeel nie, verbysteren. Wacht u wel, in uwe wettige droefheid, van de oorzaak uws ongeluks tot den koning te doen opklimmen. Maekt een onderscheid tusschen den monark wiens menschevriendheid spreekwoordelyk is en de mannen die hem omringen; doch schept moed, en zegt u dat het hert des konings niet gesloten zal blyven.

» Een raed om te sluiten. Dat de Vlamingen zich vergaderen; dat er overal verbonden ontsaen om uwe regten te eischen; vervolgens, wanneer gy zult magtig zyn en verhard door het lyden, helgeen niet lang zal toeven, begeeft u zelve met duizend, met tien duizend, met honderd duizend, naer Brussel, en gaet daer wettig kloppen aen de poorten van het paleis der natie, alwaer onbeschaemd de mannen zetelen die u bedriegen!

» Gaet byzonderlyk kloppen aen het paleis van hem die de vader des volks is, en gaet daer, botmoedig en weerdig, zoo als het betaemt, niet aen onderdanen, dit woord is onbekend in België, maer aen eerbiedvolle en geliefde zonen aen het hert des konings den akt van regtvaardigheid vragen dien hy zoo vurig wenschte te vergunnen aen uwe regtschapenheid en uwe verkleefdheid!

Te Luik en Waerom.

Het heeft niet zonder reden verwondering gebaerd dat de byeenkomst der koningen Leopold en Willem te Luik, te midden van het land der Walen, in het nest waer de revolutie van 1830 haren oorsprong had, heeft plaats gegrepen. Er moet daervoor eene byzondere oorzaak wezen: maer welke? Zie, dit is moeijelyk om bepaeldelyk te zeggen, maer wel ingelichte persoonen verzekeren dat Gent eerst was aengeduid geworden om te dienen tot byeenkomstplaats der twee verbroederde vorsten, doch dat men van dit plan heeft afgezien, omdat men vreesde dat de Gentesaers al te groote betoogingen van Nederlandismus zouden gedaan hebben ter eere van Willem III en hunne ontevredenheid doen blyken jegens koning Leopold, wegens zyne ongenadige houding ten opzichte der Vlaemsche werklieden die maer voortdurend in de gevangenis moeten blyven verkynen, terwyl hunne huisgezinnen byna van ellende en gebrek omkomen.

Of dit waer is, weten wy niet, maer zeker is het, dat de handelwyze van koning Leopold in 't geheel niet geschikt is om hem in de liefde des Neerduitschen Volks, dat reeds meer dan te veel grieyen telt, te doen winnen.

(Volksbelangen.)

De honden-wagens.

De andere gentsche dagbladen hebben, even als wy, meermaels de aandacht der stedelyke overheid gevestigd op de gevaren en ongelukken, te weeg gebragt vooral door de vleeschhouwers-wagens, met honden bespannen, en die gewoonlyk in volle vlugt de straten doorryden, om het afgehaakt vleesch uit het groot Slagthuis naer de winkels der vleeschhouwers of naer de vleeschhuizen over te voeren.

Dat misbruik blyft eventwel stand houden, en zal waerschyndlyk niet uitgeroeid worden, voor dat er nog ergere ongelukken gebeuren; als hetgeen waervan wy dezen morgend ooggetuige waren.

Eene vrouw, met twee groote korven vol breekwaren aen beide armen, ging door het Weezenstraetje, by het plein der Barrestrac, toen een slagers-wagen, met een vyftal groote honden bespannen, eensklaps van de oude Ossenmarkt, in volle vaert dat straetje kwamingereden, zonder dat de geleider, ingevolge de voorschriften van het gemeentelyke reglement, op de hoeken der straten zynen rid vertraegde.

Het gevolg daarvan was, dat de vrouw omver geworpen werd tegen het naest liggende huis, welks deur by toeval en geluk open stond, zoo dat zy er afkwam met eenige kneuzingen aen haer hoofd en een geweldigen val op de steenen. Van hare breekwaer is een groot deel verbyzeld.

Ware die deur niet open geweest, dan had die vrouw schier verpletterd kunnen worden tusschen den wagen en den muur, door de onvoorzigtigheid des geleiders, die beter dan iemand moet weten, hoe moeijelyk het is een vyftal stormende slagershonden plotseling tegen te houden.

Het schynt ons derhalve meer dan hooge tyd geworden, dat het opperhoofd onzer stedelyke politie de noodige maatregelen neme, om het misbeuk van vleesch-vervoer door de hollende en huilende honden-gespannen uit te roeijen.

In Brussel heeft men sinds lang den goeden maatregel genomen, dat niet een wagen vervoerd mag worden door meer dan eenen hond.

Wy gelooven overigens dat de heeren vleeschhouwers, er juist niet veel op tegen zouden hebben, als er van stadswege bevolen werd, het afgehaakte vleesch uit het Slagthuis te vervoeren by middel van wagens met paerden bespannen.

(B. C.)

GENT, DEN 2 NOVEMBER 1861.

Wy hebben in onze tafel der vertrek-uren op de Yzeren wegen de verandering gedaan welke met 1 november eran toegebragt zyn.

— De Maetschappij der *Schrynwerkers*, heeft in haer lokaal in den Estaminet den *Hasewind*, op de koornmarkt een inschryving geopend ten behoeve voor de ongelukkige Huishoudens der gentsche Werklieden, die in de gevangenis zyn opgesloten voor de zaak van den 29 April 1861 en die geene hoegaemde genade kunnen verkrygen.

— Woensdag laetst heeft eene kiezing plaats gehad by de Burgerwacht onzer stad. Zyn gekozen tot kandidaten, als kolonel by het 1° legioen, de heeren Ch. Leirens, 1° kandidaat; K. De Beer, 2° idem; E. Speelman, 3° idem.

Tot kandidaten voor den graad van luitenant-kolonel: K. De Beer, 1° kandidaat; E. Speelman, 2° idem; K. Picckaert, 3° idem.

— Woensdag laetst, des morgens rond 6 1/2 ure, heeft de nacht-politie een kind van het mannelyk geslacht gevonden aen de ingangpoort van Sint-Jacobs Godshuis, in de Groenstraet. Het schaepje is naer het Vondelingshuis gedragen. — Den zelfden ochtend, viel de genaemde Engel Rogiest, daglooner, oud 52 jaren, wonende op de Muide, en brak zich den regten arm.

— Zaterdag laetst, rond den middag, is een der stadsbeambten de heer Magloire de Broëta, in zyn kantoor, op het Stadhuis, schielyk overleden. Sints lang was hy lydend.

— Van den maendag tot den zaterdag, des namiddags van 3 tot 4 ure, mag elkeen de zieken gaen bezoeken in stadsziekhuis, genaemd de Byloke.

— De goederen der nalatenschap van wylen den heer J. J. Lacombe zyn verleden week, door het ambt van den heer notaris Eggermont alhier verkocht geworden. De totale opbrengst, de koopkosten niet medebegrepen, zal belooopen tot 976,700 fr.

— In de paryzer hallen zyn de graen- en meelpryzen, dezer week, merkelyk gedaeld. Op de markten der fransche departementen is er insgelyks afslag op de granen.

— Men wil dat het leger zal verminderd worden, alhoewel ieder regiment maer omtrent 700 man meer bedraegt. Daer een regiment uit omtrent 3000 man is saemgesteld, zoo volgt daer uit dat er reeds 2300 verlofgangers, per regiment zyn.

— Men leest in den *Nouvelliste de Rouen*: Het gerucht loopt dat L. Napoleon de toekomende maand naer Brussel en 's Gravenhage een bezoek by koning Leopold en koning Willem III zal gaen afleggen. De afwezigheid van L. Napoleon zou maer vyf dagen duren.

— Lest kwam een wagentje van den heer van Hoecke-Maes, in de Sassepoortstraet, met emballage-goed geladen en door honden getrokken, het Ketelplein afgereden met zulke snelheid, dat men het straetje links niet kon inkeeren, en het rydtuig in de rivier liep. Wagen en koopwaren lagen in het water, en de trekhonden staken nog enkel met den kop boven. Niet zonder moeite gelukte men er in, na long werken, wagen, goederen en honden aen wal te brengen.

— Het bestuer des Yzeren wegs van Parys naer Lyons heeft nu proeven genomen voor de verwarming van al de rydtuigen by middel van de stoom. Het toestel hiervoor bestaat in eene buis, vast gemaakt aen de kraen van den stoomketel der lokomotief, waardoor de warmte wordt medegedeeld aen al de wagens.

SINT-NIKOLAES. — EEN SCHRIKKELYK DING. Wat is er nu gebeurd? riep de eene, de pyp, van schrik uit zynen mond latende valen. — Nen dief, zei de andere. — Ziet, ze loopen allemaal. Mie, mensch, wat is ergaende? Sprak in angst, eene buervrouw tot hare dito; waerom loopt dat volk daer allemaal? — 't Is Janssens de Decker's fabriek dat uit is. — 't Is twaelf ure. — Mie, 't is er nog vyf minuten af. — En dat volk, dat volk... 't ga toch zien wat dat er te doen is. — Pier, 'k geloof dat ze daer ne dezerteur opleen, of eenen die ne kluis pataten gestolen heeft. Zie, zie hem loopen. — Wannus Sies, 'kwest is 't dien valschen munter niet, ge weet wel? — Allez jongens toe, nen dief, nen baestrooper, pakt hem, pakt hem.

Dit was hety selyk tafereel, dat op een middag der verledene week, in de Hofstraet, alhier, plaats had.

Een buiten-werkman, die met eenige kommissien in de stad belast was, had zich wat verpraet, ja, misschien zelf wat te lang by de borrelflesch of de bierkan gezeten, toer hy op eens herinnerde, dat zyn meester bevolen had « wat gouv terug te wezen, en onderwege niet talmén? Hy neemt met haest den zak op de schouders, vliegt de deur uit, en zet het op een loopen. Zyne groote overhaest had hem doen vergeten, dat eene pint bier zes centen kost, maer die vergetelheid maekte juist de rekening der waerdin niet; deze begon hem achterna te roepen, en zette de heele straet over eind, om aen hare duiten te geraken. Eindelyk werd de vluchteling achterhaeld, deze maekte zyn excuses, betaelde en liep weer voorts. Men begrypt ligt, hoe dom de zaak in haer eigen is of niet, hoe gauw de straetbenden, de buertkladden en andere kommersen van min of meerdere standen, zulk een toevalletje waarnemen om samen te kooien; voert daerby de honderde werklieden op het middag-uer, en ge zult u niet verwonderen, dat de arme zich met moeite eenen weg kon banen, doch min zich aen de nieuwsgierigheid der menigte kon ontrukken. Het zal hem nooit meer gebeuren, zegde hy, te huis gekomen zynde, nooit meer! Dat zullen wy gelooven, als men ons verzekert dat het borrel- of bierkan niet hoort. Want ziet ge, dit is een element dat zoo gauw de stelligste beloften verbreekt... en daer om!

Het weekblad van St.-Nikolaes, de *Volksbelangen*, meldt het volgende:

???

Is het waer, dat er hier in de stad een persoon is, die meer te zeggen heeft dan Plaets-kommandant en Burgemeester?

Is het waer, dat die persoon met alle orders en permissien lacht, als dezelve hem niet aenstaen?

Is het waer, dat de Meezersgilde uit de *Graenmaet* zulks zondag avond, om 7 ure, ondervonden heeft?

Is het waer, dat deze Societeit op dit vroege uer moest uitscheiden van trommelen en blazen?

Is het waer, dat zy nogtans de behooryke toelating der overheden had bekomen?

Is het waer, dat zulke daden eenen pyalyken indruk op de gemoederen maken!

Is het waer, dat er aldus geene overheid meer noodig is?

Is het waer, dat elke regtzinnige burger een einde wenschte aen het meesterschap van dien PACHA?

Is het waer, dat het de pligt is der overheden, hun gezag te doen eerbiedigen?

Is het waer, dat de burgery op den duur meer vrees zal krygen van een *Stok* dan van eenen burgemeester?

— ! ! !

Men zegt, dat er zondag, te middernacht, een groot gedruisch aen het politie-bureau was.

Men zegt, dat dit lawyt gemaakt werd door kommissaris Stocke, die uit het *Wiel* was gekomen.

Men zegt, dat hy kwaed was, omdat hy geen agent aen de poort vond staen.

Men zegt, dat die agent voorgaf dat hy zyne kontrol moest invullen.

V.

« Mijnekerken van Maldegheem,
Ghi sijt ons wel ghecome!
Tegheech zult ghi betalen
Wi drincken geerne wijn.
Sweet dat gijf noit sult segghen,
Dat ghi in desen bosche
Met roovers hebt gedronken
Of roovers hebt ghesien. »

VI.

Si namen sijn ghesmyde
Ende al sijn beste panden.
Hi moest sijn budel ruimen
« Houdt daer myn penninc rood!
Je wil 't gheleech betalen.
Je sal van u niet spreken;
Maer vrienden u geselschap
Dat is mi al te groot. »

VII.

Mijnekerken van Maldegheem
Mach weer naer Maldegheem rijden,
Si gaven hem vry geleide
Al om sijn edel bloed.
Hi hevet stil geswegen
Maer op derde neergeschreven
Te Brugge in diestede
Meten teen van syn voet.

(Wordt voortgezet.)

Men zegt, dat die agent verder nog weigerde, omdat de dagdienst reeds lang genoeg duurde, zonder des nachts nog als een hond buiten te moeten staen.

Men zegt, dat Stocké den onderkommissaris barschelyk bevel gaf, alle agent in den bak te steken, die geheel den nacht niet buiten wil staen schilderen.

Men zegt, dat klappen gemakkelijk is, en in 't Wiel zitten nog gemakkelijker.

Men zegt, dat... Stocké een fatsoenlyk mensch is!
Is het waer dat men te Gent nadere inlichtingen kan bekomen?

BRUSSEL.

Hier ter stede, en het geheele land door, is het gerucht verspreid, dat in het aenstaende voorjaar een der nederlandsche prinsen Brussel zal bezoeken. Te dier gelegenheid zullen door de voornaemste vereenigingen der hoofdstad schitterende feesten ingerigt worden.

Donderdag heeft men in Ter-Kameren-bosch het lyk gevonden van een' zelfmoorden officier van het 3^e linie-regement. Hy had zich van eene pistool bediend om zyne noodlottige daed uit te voeren. Men kent de oorzaak niet, welke hem tot zyn rampspoedig besluit gebragt heeft.

Men schryft uit O.-L. Vrouw-Wayre:

Dinsdag laetst had er een schrikkellyk drama plaats op de hofstede van den landbouwer Buchner. De genaemde De Craen, zwager van Buchner, was met dezen laetste in twist geraekt en van woorden tot vechten gekomen. Het kind van Buchner, 7 jaren oud, ziende dat zyn oom, welken het byzonderlyk geern zag, door zynen vader mishandeld werd, liep het geweer halen dat in huis stond, leunde het op eenen stoel en schoot het af naer den hoop.

De lading vloog in den buik der vrouw Buchner, die bygelopen was om de vechters te scheiden. Niettegenstaende de spoedige zorgen die haer toegediend geweest zyn, wanhoopt men grootelyks voor haer leven.

Men schryft uit Hasselt: maendag laetst had er te Diepenbeek (Limburg) een schrikkellyk voorval plaats, welk eens te meer komt aantoonen hoe voorzigtig de landbouwers moeten te werk gaen met hunne dieren, byzonderlyk in de gevallen, waerin het volgende plaats had: De genaemde X, die als knecht diende op eene hofstede toebehoorende aen M. Defavereau, van Tongeren, wilde eenen beer uit den stal dryven, waer hy binnengeraekt was by eene zoog; maer het dier, door toorn ontstoken, wierp zich op X, en bragt hem eene schroomlyke wonde toe in den onderbuik. De ongelukkige kon slechts eenen kreet slaken. Toen men hem ter hulp kwam, vond men nog slechts een lyk, wiens bloed met de ingewanden uit de gapende wonde stroomde, welke het dier hem had toegebracht.

Men schryft uit Bastogne: Wederom heeft er eene wreede moord plaats gehad, ja eene gruweldaed, die geluklyg nog al zeldzaam is in het Luxemburgsche, komt een deel onzer provincie in de diepste neerslagtigheid te dompelen. Een meisje uit de gemeente Erneville, oud 18 jaren, koeiwatchster, was sedert den 16 oktober uit de woning van haren meester verdwenen, en in weêrwil der vlytigste opzoekingen, was men niet kunnen te weten komen wat er met haer gebeurd was, toen dank aen eene patroelje door de zorgen van den burgemeester der gemeente ingerigt, vond men haer lyk liggen in eenen bosch op het grondgebied eener naburige gemeente. Voor alle kleeding had het lyk niet anders meer dan schoenen.

De dokter André, van Bastogne, heeft bestatigd dat de ongelukkige het voorwerp der laagste belediging was geweest, en versnacht geworden was door de geweldigheden die men haer aen den hals had aengedaen, als ook door de aerde waarmede men haer den mond had opgevuld.

Het schynt dat de hond, die dagelyks by haer achter de koeijen liep, vier-en-twintig uren by het lyk gebleven was.

Het openbaer gerucht beschuldigt van deze dubbele wandaed eenen zinneloze, die dezelfde gemeente bewoonde als het slagtoffer; de gendarmerie van Bastogne heeft hem aengehouden en hem onmiddellyk ter beschikking van het parket van Neufchâteau gesteld.

BRUGGE.

Verledene week is eene aanzienlyke gelddiefde gepleegd ten huize van Bernard Thys, koopman en herbergier te S. Andries. Een persoon, J.-B. Herrebout genaemd, handel dryvende, wonende met eene dienstmeid, Sofia de Prycke genaemd, op eene bovenkamer ten huize van Thys, waren te samen voor handelszaken naer Jabeke gegaen. In den achtermiddag keerde de meid terug naer huis, in gezelschap van een vreemd manspersoon, dien men vermoedt haer lief geweest te zyn, en zich naer hare kamer begevende, brak zy haers meesters koffer open, waeruit zy eene som stóol van 3,400 fr. in goud en banknoten, waarmede zy met haer lief verdween.

Toen Herrebout te huis kwam, werd hy weldra gewaerd dat hy het slagtoffer was der goede trouw in zyne dienstmeid: hy herinnerde zich dat zy, betrekkingen hebbende te Wetteren, daer wel zou kunnen naertoe gegaen zyn; hetwelk inderdaed alzo was. Maetregelen werden genomen op haer weder naer huis te lokken by haren meester. doch de politie er van verwittigd zynde, werd de trouwloze dienstmeid by hare aankomst te Brugge aengehouden. Zy was nog in het bezit van 2,600 fr. en beweerde dat haer lief, dien zy zegde tamboer by een linie-regement te zyn, met de overige 800 fr. naer Oostende was vertrokken.

Zaterdag morgend, by de aankomst van het konvooi van Gent in bestemming voor Oostende, is de medeplichtige in de statie aengehouden. Zyn naem is Bernard Soudan, tamboer by het 8^e linie-regement, in bezetting te Oostende. Hy had nog slechts 2 fr. en eenige centiemen in zyn bezit.

FRANKRYK.

YSELYKE RAMP IN EENE KOLEN-MYN. — MEER DAN 100 SLAGTOFFERS.

Betrekkellyk het diep en beweensweerdig ongeluk, dat dezer dagen door eene overstroming in eene koolmyn te Lalle, in het departement der Gard, is voorgevallen, verneemt men dat er nog maer twee werklieden van de 102 zyn kunnen gered worden. Een blad, de *Courier du Gard*, kondigt een lang verhael af over de ramp van Lalle, en de werkingen die de redding van die twee werklieden heeft te weeg gebragt. Echter zullen wy ons nu bepalen met het getal der slagtoffers te doen kennen, van dien schrikkellyken voorval: op 140 werklieden die 's morgens lampen hadden ontvangen, zyn er slechts 29 teruggekeerd, bygevolg waren er nog 111 in de myn. Sedert heeft men nog twee mannen levend en twee lyken opgehaeld. Nog een ander mynder uitgehaeld zynde, zoo blykt het dat er nog 106 werklieden in de myn zyn. Een telegrafisch berigt van 28 oktober meldt, dat dry mynders, na veertien dagen begraven te zyn geweest, nog levend zyn opgehaeld. Zy waren nog in eenen voldoende toestand. Nu blyven er nog 103 slagtoffers te ontkennen. Eene mededeeling ten dien opzichte aen een blad van Parys gedaen, zal ongetwyfeld met eene droevige belangstelling gelezen worden:

Nîmes, 28 oktober, 1 u. 25 m. 's avonds.

« De dry werklieden die men dezen nacht gered heeft, zyn in goede gesteltenis, maer hebben veel geleden; zy hadden, om hunnen honger te stillen, hunne schoenen en hunne wollen riemen opgeknagd.

» Een hunner, die eenen uitgang zocht, viel in eenen put en vermoorde byna; zyne kameraden ontkleedden hem, en dekten hem met kolen om hem van de koude te bevryden. In deze gesteltenis heeft men hem gevonden.

» Zy stelden zich vervolgens insgelyks op gang; maer hunne zwakheid hield ze spoedig tegen. Eene nieuwe instortingscheide hen van hunnen makker. Het is die instorting die dry uren werks kostte aen beide reddings-diensten.

» Sedert heeft men nog 20 lyken uitgehaeld. »

In de laetste jaren van de Restauratie werd den minister van marine een proces-verbael voorgelegd, waerby de verdwyning werd gekonstateerd van een stuk gescht aen boord van eene oorlogsbrik, als « opgevreten door de ratten. » De minister, hierover verwonderd, zoo als men zich kan voorstellen, schreef eigenhandig onder dit vreemd dokument: « Goedgekeurd om de zeldzaamheid van het geval. » Een voorval, dat in zeker opzigt gemakkelijker zou zyn te verklaren, maer toch ook tot de zeer buitengewoone behoort, wordt thans uit Toulon gemeld, 39,000 kilogrammen granen van Tazanrog, welke voor rekening van het departement van marine waren bezorgd op de molens in de vallei van Dardennes, om aldaer te worden gemalen, zyn geheel verdwenen, waerschylyk ook door die vernielende diertjes opgeknabbeld, wier knagende tand zelfs de zakken niet heeft gespaerd, waerin deze goederen vervat waren. De zee-prefekt was ditmaal niet zoo goedgegelovig, en heeft een enquête doen instellen, ten gevolge waervan de meesterknecht van de molens de vlugt heeft genomen, met achterlating van eenige negatieve sporen, niet alleen op de graenzolders, maer ook in zyn geldelyk beheer. Het tekort is echter dadelijk door het bestuur der molens aengezuiverd, terwyl het geregtelyk onderzoek wordt voortgezet.

ENGELAND.

Een korrespondent van den *Times* gelooft te kunnen bewyzen, dat de fabrieken in Engeland, ook zonder aenvoer uit Amerika, geen gebrek aen katoen zullen lyden. Op 1 september was in Liverpool voorhanden: 885,610 balen; van Bombay zyn op weg 164,152 balen; tot 1862 kunnen van niet-amerikaensche havens worden aengevoerd 867,494 balen; te samen maekt dit 1,917,256 balen. Nu worden er wekelyks 30,000 balen verbruikt (1/3 minder dan in gewoone tyden) en jaerlyks ongeveer 291,551 balen uitgevoerd. Blyft dus op 1 september 1862 nog 63,703 balen.

— Met het gebruik van den telegraf is het thans zoo ver gekomen, dat een ieder die er jaerlyks 4 p. st. per myl voor over heeft, door de kompanie-schap een afzonderlyke draed wordt afgestaan, ten gevolge waervan men uit zyne kamer geheel op zyn gemak met zyne vrienden kan korresponderen.

— Een der buskruidmolens te Baillincollig, niet ver van Cork, in Ierland, is in de lucht gevlogen, by welk ongeluk vyf arbeiders zyn omgekomen.

— In tegenwoordigheid van den eersten lord der admiraliteit, den hertog van Somerset, hebben de schietoefeningen op eene nieuwe schyf plaats gehad, welke uit hetzelfde materiaal als het gepantserd schip de *Warrior* is vervaerdigd.

De proeven moeten over het geheel genomen bevredigend zyn uitgevallen, doch zes kogels uit zware Armstrong-kanonnen, die tegelyk het zelfde punt troffen, schoten de dikken yzeren platen in splinters, hetgeen op nieuw bewyst dat yzeren schepen, zelfs van het kaliber van de *Warrior*, niet geheel schotvry zyn.

Bedoelde schyf kostte niet minder dan 50,000 fr.

Een brief uit Londen meldt dat het getal oorlogschepen, in aanbouw in Engeland, dat op dezen oogenblik tot 54 beloopt, opvolgenlyk zal gebragt worden op 62, van nu tot de maend january.

DUITSCHLAND.

Men schryft uit Weenen, den 31 Oktober: Uit Pesth wordt geseind, dat geheel het gemeentelyke bestuur zyn ontslag heeft ingezonden.

Slechts eenige bedienden zullen nog een paar weken op hunne post blyven, voor de beriddering der dringendste zaken.

BURGERSTAND DER STAD GENT.

HUWELYKEN.

Van den 28 tot den 30 October.

Lodewyk Lefebure, 45 j., fabrikant in chocolaet, dampoortstr. en Maria Van Karsschaver, 43 j., zonder bedr., koperstr. — Lodewyk Van den Haeghen, 58 j., bliksl. Koorbloemstr. en Steffie De Stuyver, 25 j., zonder bedryf, langemunt. — Fr. Mouton, 59 j., meesterknecht, bestormst., en Maria De Quand, 46 j., dienstmeid, korte violettestr. — Ferdinand Coeuyt, 25 j., fabriew. waldpoort, on Clemencia Vermeiren 26 j., fabriekwerkst. lievekaci. — Karel Von Struiten 25 j., wever, en Coleta Gaubeen, 24 j., weefster, beide muide. — Jan Wildt, 29 fabrikw. en Theresia De Rudder 27 j., idem heide bagattestr. — Jakob De Geest, 29 j., wever, Steurstr. en Virginia Van Verdegheem 29 j., dienstm. koeistr. — Jakob Mabilde 50 j., schilder en Paulina Van Damme, 26 j., beide oude molenaerstr. — Pieier Verstraete 35 j., briefendrager leopoldst. en Louisa Dekéyser 52 j., dienstm. noorkeei. — Karel Westerlinck, 26 j., hovenier ledeberg en Stefana De Cock, 20 j., werkv. brusselschestr.

Sterfgevallen vanden 26 October tot den 2 November.

Jan Luyken, 42 j., daglooner coupeure. — Karel Vandevyver 55 j., daglooner coupeure. — Katolina Leken, 26 j., dienstm. brugscheportstr. — Leander Schockaert, 52 j., soldaat by 't 1^e regiment kurassier. — Judok Van Hulle, 50 j., schipper Byloke. — Hendrik D'Olivier, 22 j., serijant by 't 4^e linie-regement. — Jorina Deleis, wed. Thilt 72 j., batteryst. — Gustaaf Vanderhaeghen 21 j., zonder bedryf houtlei. — Petronella Speet, huisv. Remy 50 j., dampoortstr. — Joanna Tuyschaever 81 j., z. bedrft st. antoniuskadi. — Maria Langebaeck, wed. Gleesener 80 j., groot begynhof. — Bernard Claeyss 67 j., z. bedryf hoogstaet.

54 kinderen onder de 7 jaren.

Geboorten van den 26 October tot den 2 November.

Van het mannelijk geslacht 51)
Van het vrouwelyk geslacht 25) Totaal 56.

MARKTBERIGT VAN GENT VAN 31 OKTOBER.

Uit hoofde van den feestdag van vrijdag, was heden maer weinig graen ter merkt. De tarwe genoot eene ligte gunst, en ook de rogge sloeg 75 centiemen per hektoliter op. De andere granen, vette zaden en oliën werden weinig verhandeld.

De boter gold 2 fr. 50 tot 2 fr. 63 den kilo; de 25 eijers, 2 fr. 18 ct.

Het vlas bleef aen den prys van den voorgaenden merkt-dag.

De weinige te koop geboden lynvaden (blondien) en andere geweefels, vonden koopers aen goede pryzen.

In de broodpryzen is, voor de aenstaende week, geene verandering.

REGERING VAN GENT.

MERKTEN.

Middenprys der granen op de Gentsche Merkten.

1 cr hektoliter	25 oktober.	31 oktober.
De tarwe	28 15 a —	28 50 a —
Rogge id.	28 79 a —	28 92 a —
Rogge	17 55 a —	17 41 a —
Geerst	14 2 a —	a —
Boekweit	15 57 a —	14 30 a —
haver	9 32 a —	9 97 a —
Aerdappelen, 100 k.	10 — a —	10 50 a —

BROODZETTING.

Van den 31 oktober om in te gaen den 3 november.

1 Kilo brood enkel tarwe gebuild	fr. 0 43
1 Kilo brood enkel tarwe ongebuild.	» 0 37
1 Kilo rogge.	» 0 23

VOOR HET SLUITEN VAN

ST. JAKOBS-KERMIS.

ZAL ER IN DE SCHOONE EN GROOTE DANSZAEL

Van den Estaminet ST. JAKOBS, kleine Botermerkt, by P. Kohn, nog een

LUISTERLYKEN BAL

Plaets hebben op Zondag 3 November 1861. Het Buffet zal wel voorzien zyn van smaekvolle Dranken. Men zal voor ingangprys 16 centiemen betalen, waer voor men een pint Bier heeft.

BUITENGEWOONE VERTOONING.

Die zal plaats hebben op Maendag 4 November 1861, stipt om 8 ure des avonds, in den Estaminet den *Pré-aux-Clercs*, by het Groot Vleeschhuis, vertoond door M^r CH. FLAVIGNY, Physionomane. Er zullen verscheide Muziekstukken en Dans-airen uitgevoerd worden door Mme CHARLES, op den Espagnolschen Tambourain, met akkompagnement van Piano.

Elk zegge het voorts.

BOEK EN- STEENDRUKKERY

DOOR

FR. BOGAERTS,

PRÉ-AUX-CLERCS, BY HET GROOT VLEESCHHUIS, 24,

TE GENT.

Men gelast er zich met alle Drukwerken: als Boekwerk; Memorien; Circulairen; Brieven van kennisgeving van overlyden; aenkondiging van Huwelyken; Reglementen voor Maetschappyn; Programmas; Aflichen of Plakbrieven van alle grooten; Adreskaarten; Fakturen; Tabellen en Registers; Prospektussen; Gelegenheidsdichten; immers al wat in betrekking staet met de Boek- en Steendrukkery.

Alles wordt gedrukt aen zoo een geringen prys, dat er geene konkurrentie te vreezen is, en byzonderlyk voor de Reglementen der Maetschappyn van alle slach.

FR. BOGAERTS, Drukker, Pré-aux-Clercs, by het Groot Vleeschhuis